

Tisztelt Elnök úr,
Kedves Kiállítók,
Tisztelt Kurátor Asszony,
Kedves Társkurátorok!

Tisztelettel és köszönettel tartozunk a Magyar Művészeti Akadémiának a harmadik Építőművészeti Nemzeti Szalon megrendezéséért, az ehhez vállalt jelentős anyagi terhekért, és ugyanilyen köszönettel tartozunk mindannyiunk nevében a Múcsarnok munkatársainak, hogy a megrendezés szellemi és technikai feltételeit biztosították.

Mindenekelőtt szeretnék gratulálni a kiállítóknak, a seregszemle résztvevőinek és mindazoknak, akik immár harmadjára is részt vesznek ebben a közös munkában, alkotásban és megmutatják Magyarországnak és a világnak ezt a komoly szellemi terméket.

Sokan megkérdezik tőlem, az építészetért és az építésügyért felelős vezetőként mit szeretnék megvalósítani. Miniszterként van egy fontos kötelességem: a lehetőségek és a keretek megteremtése. Azzal, hogy az építész kamarával, az építész társadalommal közösen megalkottuk a magyar építészetről és az állami beruházások rendjéről szóló törvényt, valamint ehhez kapcsolódóan megalkotjuk e törvény végrehajtásának szabályait, a kereteket – így harminc év után – megteremtettük a következő harminc esztendőre. A lehetőség teremtése az anyagi korlátok jegyében már sokkal nehezebb kérdés, de az a dolgom, hogy az állami beruházásokkal lehetőséget is teremtsék a magyar építészek számára. Ez komoly kérdés, hiszen az elmúlt 14 esztendőben 28 ezer milliárd forint értékű állami beruházás valósult meg hazánkban. A Magyarországon alkotó és tevékenykedő építészek munkájának elengedhetetlen és szerves részét képezik az állami, közösségi, egyházi, önkormányzati beruházások. A keretek és a lehetőség megteremtésével tehát nem állunk rosszul.

A másik dolog, amit szeretnék a következő években megvalósítani, nagyon egyszerű. Kimondani legalábbis sokkal könnyebb, mint megvalósítani. Szeretném a mennyiséget a minőségre leváltani. Szeretném, ha a mennyiség helyett a minőség szabná meg a magyar építészet következő harminc esztendejét. A minőség jegyében pedig minden irányzat képviselőjére szövetségesként és partnerként tekintek.

Egy átalakuló társadalomban teljesen természetes az a kapkodás, ami a rendszerváltozás utáni magyar építkezéseket jellemezte, hiszen azonnal akartunk pótolni évszázados, évtizedes lemaradást. Senki nem róhatja föl nekünk, hogy egy fölzárkózást akaró nép – különösen az elmúlt tíz esztendőben – be akarta pótolni a lemaradását. Most azonban a keretek és a lehetőségek újraszabásával egy új ponthoz értünk.

Mennyiség helyett minőséget. Ebből viszont nem engedek, és azt szeretném, ha ebben mindannyian egymás szövetségesei lennénk, hogy minőséget tudjunk letenni az asztalra. Hangsúlyozom még egyszer: számítok mindenkire és mindenki számára igyekszem lehetőséget teremteni.

Két dologról szeretnék még beszélni, amit a jelenlévő és a jelen nem lévő köztisztelőben álló építész szakma meghallott, és annak megfelelően tudott alkotni. Az egyik - és ezt a kiállítás nagyon jól mutatja be - a korszellem. Az, ahogyan az emberek élnek, ahogyan látják a világot, és mindaz, ami és ahogyan foglalkoztatja őket. A korszellem reflexiója az építészet. A korszellemből következik, hogy egy építész mit tervez a megrendelő vágya, álma, gondolatai alapján. A korszellemnek, annak, amilyen világban élünk vannak kihívásai, gondolatai, intellektuális dilemmái és a jövővel kapcsolatos félelmei – aggályok és bizonytalanságok, amelyek meg kell, hogy jelenjenek minden alkotásban. Az építész pedig az egyik legfontosabb alkotás. Biztos vagyok abban, hogy a korszellem rányomja a bélyegét a 2019 és 2024 közötti termésre, és befolyásolja az aratás minőségét is. Aki visszatekint erre a mögöttünk hagyott öt évre, láthatja, milyen korszellemben élünk, és erre a korszellemre a magyar építész társadalom miként reflektált. Imponáló, tiszteletre és elismerésre méltó módon.

A másik dolog, amit értéknek tekintek és a jelen levőktől és jelen nem levőktől meg kell tanulnom, hogy az építészet identitásképző. Nemcsak a korszellemre reflektív, de hozzájárul annak meghatározásához. Ahhoz, hogy tudjunk arra az egyszerű kérdésre válaszolni: kik vagyunk mi a XXI. században, és mit akarunk ezzel az országgal, hová akarjuk magunkat és a ránk bízottakat eljuttatni. Identitásképző abban az értelemben is, hogy egy gyereknek gondolkodásmódját észrevétlenül is meghatározza az az építészeti anyag, amely körülveszi, amelyben felnő, és amelyben kialakul a világképe. Nem tudja magát ettől függetleníteni. Olyan ember lesz, amilyen épített környezetben él, annak minden előnyével és minden hátrányával együtt. Ezért a XXI. századi magyar ember jelenkori identitásától, gondjaitól, dilemmáitól, világról alkotott képétől – bármennyire bonyolult lelkű, vagy bármilyen egyszerű világképű ember – elválaszthatatlan az, hogy mit építenek a magyarok, legyen szó templomról, iskoláról vagy otthonról. Korszakunk minden következménye megnyilvánul ezeken a kiállítási darabokon és ezek az épületek és építkezések annak a közösségnek az identitásképzésében nagyon nagy szerepet töltek be, ahol megvalósultak.

Lánszki Regővel megpróbáltunk megalkotni egy olyan fogalmat, amely reményeim szerint támadhatatlan. Ráadásul összefüggésben van a kurátor asszony gondolatával, a kiállítás HelyiÉrték elnevezésével, fókuszával. Ez pedig a beillesztés. Amikor egy épület reflektál a korszellemre és identitást képez, nagyon fontos, hogy beillesztésre kerüljön oda, ahová épül. A fővárosba, a faluba, a városba, az emberi környezetbe és a közösség szövetébe. Azok a jó épületek a mi hitünk szerint, amelyek beillesztésre kerültek. Nem a stílusirányzatokban van különbség, a mennyiségben és a minőségben van különbség, és abban, hogy lokálisan reflektál-e a személyes környezetre, illeszkedik-e a közvetlen környezetébe az épület. Azt reméljük, hogy ennek jegyében születnek olyan alkotások, amelyekre a magyar állam, a közösségek, egyházak, önkormányzatok, vagy magánszemélyek adnak megbízást, annak érdekében, hogy sokkal jobbat alkossunk, és a mennyiség ne előzze a minőséget.

Ezekben ajánlunk szövetséget minden magyar építésznek. Gratulálva az elmúlt öt esztendőhöz és biztatva önöket az időnként fölmerülő gazdasági nehézségek ellenére is.

Nagyon szépen köszönöm, hogy itt lehetek, meghallgattak és azt is nagyon köszönöm, hogy mindenkor türelemmel, és időnként támogatással kísérik miniszteri munkámat.